

Forfatter: Brorson, Hans Adolph

Titel: Udrag fra Svane-Sang ; Lissabon ; Mindre digte ; Prosaskrifter ; Tillæg : Paul Diderichsen: Filologisk redegørelse. Arthur Arnholtz: Brorsons vers- og sangkunst. - 1956

Citation: Brorson, Hans Adolph: "Svane-Sang ; Lissabon ; Mindre digte ; Prosaskrifter ; Tillæg : Paul Diderichsen: Filologisk redegørelse. Arthur Arnholtz: Brorsons vers- og sangkunst. - 1956", i Brorson, Hans Adolph: *Svane-Sang ; Lissabon ; Mindre digte ; Prosaskrifter ; Tillæg : Paul Diderichsen: Filologisk redegørelse. Arthur Arnholtz: Brorsons vers- og sangkunst. - 1956*, 1951-56, s. 492. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-brorson03grval-shoot-idm140139954368912/facsimile.pdf> (tilgået 19. april 2024)

Anvendt udgave: Svane-Sang ; Lissabon ; Mindre digte ; Prosaskrifter ; Tillæg : Paul Diderichsen: Filologisk redegørelse. Arthur Arnholtz: Brorsons vers- og sangkunst. - 1956

Sjældent uroligt virker den stadige »skiften fødder« fra linie til linie som i »Vær lystig i Herren, hans due og dukke, / med dine brudeklæders pragt« (227) eller en skiften frem og tilbage igen i tre afsnit som i »Her op ad, I døde« (350; Sv. 67). Klarere virker dispositionen i to satser: 4 linier 2-stavelser fødder mod 4 linier 3-stavelser, som i »Eet er nødigt, dette cnc« (168), eller at indskrænke 3-stavelser fødderne til en slut-kuplet, eventuelt et refrain, som i »Korsfæste! se, jeg vil i tro« (32) eller »O søde Jesu, du« (50). Strofeens defning i satser kan også ske ved et skifte fra jamber til trokæer eller omvendt. Brorson kan gøre det nænsomt, som i hans fine digte i det yndige metrum »O drøvelse, o hitre væ« (41, 57, 88, 213). Han kan også gøre det energisk, som i kampsalmen »Frisk op, beklemt siad« (206), en typisk miniature-kantate (se nodebilag nr. 5).

Refrain-tekniken og satsdelingen fører han fra »præstationen« op til det ubesværede, fuldt af mening og skønhed. Fra Opitz's mønsterrefrain (1624):

»Ein jeder folge seinem Sinne,
Ich halt's mit meiner Schäferinne«

lager han — formodentlig via Scheffler — det simple, faste omkvæd (162):

»Hver elske, hvad ham synes til,
Jeg kun min Jesum elske vil.«

Men herfra når han gennem et livs forfinelse til den varierede da capo-del, som er så karakteristisk for »Svanesange« (284; Sv. 1):

»Livet med sin brudeskare
drager ind ad Salems by.
Luften syntes sød som Manna,
af hans følges hosianna.
Palmer gik med hvide klare
jubeltoner op i sky.
Livet med etc.«

Her er skabt en »musikalsk« a b a-form i det små, og da digtet, som så mange af Svanesangene, har tre strofer, foreligger der også en A B A-form i det større. Det er arieformens koncentration i modsætning til Klenodialsalmernes snese af strofer.